

PAOT TE TÍMÖN PU TAPPET KAX'ĀMI I

¹ 'Ügmūn Paot. 'Äte xa' kax'āmi nūhū tappet. Topa te mōgkutnāhā xix Yeyox Kunnix te', tu Yeyox Kunnix yōg mō'pok xop kopak xix. Topa te yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Yūmūl'āte max hip, yā Yeyox Kunnix hip. ² 'Äte xa' kax'āmi', yā Tímön pu', yā 'āmūn yā 'ūgkutok pit putuk, yā Topa yōg putat max kopah yūmūg mōg. 'Ätep-tup, puyīy Topa xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāpxopmā max, nūy 'ākuxa ka', xayīy 'ākuxa yūm.

Tik te hāpkummuk yūmmūgāhā'

³ Hōmā yūmūg mōg hāpxexka Māxenōn tu', tu 'āte 'āxak, xayīy hāpxopmā'. Ha ta hōnhā 'āte xe 'āxak nō'ōm. 'Āpu nox xihip kōmēn 'Ep tu'. 'Ōnte' pip nōm te hāpkummuk yūmmūgāhā'. 'Āpu' xat, pu hāpkummuk yūmmūgā kux, ⁴ nūy hām'āktux hitop hā mō'āmā kux, nūy mōnāyxop hittap 'āxet'ax xohix xexka kax'āmi hok. Nōm te hām'āktux hā kaxīy, tu' kax'āmi, puxix tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg. Pa Topa tep-tup, pu tikmū'ūn kuxa mām ka'ok nōynā' mōg Topa yōg putat max kopah. ⁵ Putep mūn putup Topa xik-mūn? Yā' kuxa tup te tikmū'ūn putup pax, tu' kuxa max te tikmū'ūn putup pax, tu' kuxa mām xe'e, nūy nōy putup pax. ⁶ Pa yāg xop te nō putat max xaxok, tu yāy xaxok hām'āktux hitop kopah. ⁷ Nōm tep-tup, nūy Mōyyex yōg

xat'ax yūmmūgā', pa yāy yōg hām'āktux yūmmūg 'ohnāg, xix Mōyyex yōg xat'ax yūmmūg 'ohnāg, pa hām'āktux punethok.

⁸ Yūmū'āte' yūmmūg, yā' max Mōyyex yōg xat'ax, pa xat'ax yūmmūgā kummuk, tu xat'ax mīy kummuk, yā' kummuk. ⁹ Hamūn, tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, yīy ta Topa te hāpkummuk mīy xop pu yāy yōg xat'ax popmāhā'. Hāpkummuk mīy xop te 'ūxat'ax mīy 'ohnāg, tu īpkox pip 'ohnāg, tu Topap-tup nōg pax, tu hāpkummuk mīy xohix pax, tu' kuxa kummuk te Topa yūmmūg 'ohnāg, tu yāy tak kix pax, tu yāy tut kix pax, tu tikmū'ūn xohix kix pax. ¹⁰ Tu' nōy hā' xupxet pax, tu pit tix yāy mūtik nōm kummuk xix hex tix, tu' xupxet pax, tu' koit pax, tu hām'āktux xex koxyōy pax, tu hāpxop nōy kummuk xohix mīy, tu hāmyūmmūg xe'e 'āktux kummuk. ¹¹ Yā hāmyūmmūg xe'e', yā Topa yōg hām'āpak max. Topa 'ūmax xe'ēgnāg, tu 'ā' hāmyūmmūg hōm, 'ūyīy hām'āktux.

Topa max te yūmūg kuxa ka'

¹² Yeyox Kunnix yā yūmūg xuxyā, tuk ka'ogāhā', 'ūyīy Topa pu hāpxopmā max. Yeyox kuxa yūm 'ūgkopah, hu mōgkutnāhā, 'ūyīy Topa pu hāpxopmā max, yā 'āte Yeyox pu hām'āktux, hu: "Āmax." Kaxīy. ¹³ Pa hōmā 'āte Yeyox 'āktux kummuk, tu Kunnix kopa kuxa mām xop kute'ex kummuk, yā Yeyox kute'ex kummuk, tu Yeyox tuk gāy. Pa Topa tek pēnāhā', tuk kuxa ka', 'ūgkuxa yūm 'ohnāg tu', yā 'āte yāy yōg hāpxopmā'ax yūmmūg 'ohnāg. ¹⁴ Tu yūmūg xuxyā Yeyox te 'ā hāpxopmā max, tu 'ā' popmāhā mō'yāy xe'ēgnāg'ax xik kuxa yūm'ax. Nōm hāpxop xohix popmāhā, hak kuxa

yũm Yeyox Kunnix kopah. ¹⁵ Ta nũ hãm'ãktux xe'e', ha tikmũ'ün te hãm'ãktux paha', tu' kuxa mãm hãm'ãktux kopah. Hãm'ãktux te kaxïy: Yeyox Kunnix te hãm xexka tu' nñu tu nñktu' xutep, nüy kummuk xop kuxa kummuk xit, nüy nõ' nõy yãnãn, tu' kuxa max tat, ha tak mün kummuk xexka nãm. Kaxïy. ¹⁶ 'Ügmün kummuk xexka nãm, ha Yeyox Kunnix te yõg kummuk mÿ'ax hã' tot mõkuma', pu tikmũ'ün pẽnã', nüy hãmyümmüg. Yã nõm te' kuxa mãm putup Yeyox Kunnix kopah, yã nõm hi xe'ëgnäg mõkuma'mõg, ha' kux 'ohnäg, yã nõm te hãmyümmüg putup. Hã kaxïy Topa tek pẽnähã', tuk kuxa ka'. ¹⁷ 'Ümax Topah, tu' xexka'. 'Üyõg hãmyäxatamuk xohix xexkah. 'Üyõg hãmyäxatamuk mäxap 'ohnäg, 'ap nã'ah. Nõm te mäxap tu' xip Topah. 'Ap tut xip'ah, xix' yõg hãmyäxatamuk nõg putup'ah, yã' xok putup'ah. Topa yãy xat 'ohnäg. Topap-xet, yã' nõy xip'ah, ha' nõy te nõm putuk'ah. 'Ãpu Topa xexka mÿ nõynã mõg, xix 'ãkuxa kopa Topa xexka mÿ nõynã mõg hãmyäxatamuk kux 'ohnäg mõkuma'. Hamün.

¹⁸ Tímön xõnnë', hõmã Topa pupi hãm'ãktux xop te 'ãmün 'ãktux, yïy ta 'ãte 'ãxat hã kaxïy kamah. 'Ãpu Topa pupi hãm'ãktux xop yõg hãm'ãktux xaxok hok. Hã kaxïy xate' xut putup, tu Topa pu hãpxopmã max putup. ¹⁹ 'Ãpu 'ãkuxa yãm mõkuma', nüy 'ãkuxa max. Tikmũ'ün 'üm yïpkox 'ohnäg, tu mõktu yãy yõg kuxa mãm'ax koxyöy. ²⁰ Ha yã kaxïy mÿ 'Ímënëm xix 'Anexän, ha 'ãte Hãmgãyãgnäg pu nõm popmähã', pu nõm pu hãmyümmügã', puyïy Topa 'ãktux kummuk hok.

2

Topa pu hām'āktux

¹ 'Āte xa hām'āktux putup. 'Āpu nū hāpxop mīy hāmāxap. 'Āpu Topa pu hām'āktux, nūy tikmū'ūn xohix pu hāpxop xax, nūy hāpxop pop tikmū'ūn xohix pu'. 'Āpu Topa pu hām'āktux, hu: "Tikmū'ūn xohix pu 'āmax. Xate tikmū'ūn xohix pu hāpxop popmāhā'. Puxi'. 'Āmax." Kaxīy. ² 'Āpu Topa pu tikmū'ūn 'āktux hā kaxīy, xix Topa pu xat'ax xohix xop 'āktux, xix Topa pu xexkanāg xohix xop 'āktux, puyīy tikmū'ūn kuxa mām, puyīy tikmū'ūn yāy kix hok, puyīy 'ūyōg hāpxopmā'ax te Topa yōg putuk, nūy hāpxop max mīy. ³ 'Ūmax, Topa pu tikmū'ūn 'āktux, ha Topa tep-tup pax. Tute yūmūg kuxa kummuk xit, nūy nōy yānān, tu yūmūg kuxa max mō'tat. ⁴ Topa tep-tup, nūy tikmū'ūn xohix xexka kuxa kummuk xit, nūy nōy yānān, tu' kuxa max mō'tat, nūy hāpxe'e yūmmūg. ⁵ 'Ūxip Topap-xet. Ha Topa te tikmū'ūn mūtik yāy nīm. Ha ta' nōy puxet xip, yā Yeyox Kunnix, yā tihik, tu nōm te' nōy ta' yāy tu' mōxa ha' mām. ⁶ Yeyox te' yāy mūn hōm, tu' xok, nūy Topa pu tikmū'ūn xohix popmā', ha mōktu xohix te' yūmmūg, Topa tep-tup, nūy kuxa kummuk xit, nūy nōy yānān, tu' kuxa max mō'tat. ⁷ Ha Topa te Yeyox yōg mō'pok xop kopak xix, tu mōgkutnāhā', 'ūyīy Yoneo kūnāpa pip xop pu hāmyūmmūgā', nūy kuxa mām 'āktux, xix hāpxe'e 'āktux. 'Āte' koit'ah, yā hāpxe'e 'āktux.

⁸ 'Ātep-tup, pu hām xexka yōg tik max xohix te Topa pu hām'āktux, nūy pepi' yīm tigā, nūy gāy hok, nūy yāy mānōg hok.

9 'Ātep-tup kamah, puyīy 'ūn hāmpe'paxex max, nūy yāy pu topixxax max pop, yā' xax yā tikmū'ūn max tep-tup. Yāy xax mō'tat, pa' xax max xe'ēgnāg pe'paxex hok, pu tu tikmū'ūn xax max xe'ēgnāg pe'paxex hok. 'Ūmax, pu 'ūn yāy xe pahix xexka hok. 'Ūmax, pu 'ūn pipkup yānām xop xohix ta hok, xix xap max xohix ta hok, xix xax te takat xexka tat hok. **10** Pa' max, pu' kuxa max mō'tat, nūy hāpxopmā max, yā Topa kopa kuxa mām xop yōg 'ūn max putuk. **11** 'Ūmax, pu 'ūn hāmyūmmūg nōynā' mōg, pa hām'āktux kutōgnāg, xix yāy kutōgnāg pe'paxex. **12** 'Āte' xat'ah, pu 'ūn tik pu hāmyūmmūgā', pu 'ūn tik xat, yā' max'ah. 'Ūmax, pu 'ūn hām'āktux kutōgnāg. **13** Hamūn, Topa te 'Anāo mīy hāmāxap, tuk-nāy tu 'Ema mīy. **14** 'Anāo te koit kopa kuxa yūm 'ohnāg, pa 'Ema te koit kopa kuxa yūm, tu Topa yōg xat'ax koxyōy. **15** 'Ūmax, pu 'ūn kuxa mām ka'ok mōkuma', xix' nōy mō'yāy xe'ēgnāg mōkuma', xix hāmyok mīy mōkuma', xix yāy kutōgnāg pe'paxex, xik-tok pop. Topa te nōm hāpkummuk mīy'ax kopa xupepmāp-tup.

3

Kunnix kopa kuxa mām xop yōg pēnā'ax xexka'

1 Hām'āktux xe'e nūhū', tik 'ūm tep-tup, nūy yāyhā Kunnix kopa kuxa mām xop yōg pēnā'ax xexka', yā' max, yā hāpxopmā max. **2** 'Ūmax, pu Kunnix kopa kuxa mām xop yōg pēnā'ax xexka xohix hā kaxīy, yā hāpkummuk mīy 'ohnāg, tu' xetut puxet, tu' gāy 'ohnāg, tup-tox max, ha tikmū'ūn te nōm pe'paxex max. Nōm te puknōg xop pu hāpxōn

pax, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā max, ³ tu 'ap paptux'ah, tu yāy kix pax 'ohnāg, pa' pax yīmūg tāmnāg, tu tikmū'ūn mānōg 'ohnāg, tu tayūmak putup pax 'ohnāg, ⁴ tu' yāy kutok xat max, xix xetut xat max, hak-tok yīpkox pip, tu' tak 'āpagnām. ⁵ Pa tik'ūm tek-tok xat kummuk xix xetut xat kummuk. 'Ok nōm te Kunnix kopa kuxa mām xop pēnāp-tup max? 'Āmhok. ⁶ 'Ūmax, Kunnix kopa kuxa mām xop yōg pēnā'ax xexka te Topa yōg putat kopa' xip hāmyāxatamuk xohix hā, 'a' tup'ah Topa yōg putat kopah. 'Ūtup, tu yāyhā xexka', puxix yāy xexka pe'paxex putup, yā Hāmgāyāgnāg putuk, tu Topa tep-tup nōg putup. ⁷ 'Ūmax, pu Kunnix kopa kuxa mām xop kūnāpa pip xop nōm tik 'āpagnām, puyī Kunnix kopa kuxa mām xop nōm tik hāhup putup'ah, puyī Hāmgāyāgnāg nōm tik pa hok.

*Kunnix kopa kuxa mām xop yōg nōm te hok xop
pu hāpxop popmāhā'*

⁸ Ha ta' max kamah, pu hāpxopmā max Kunnix kopa kuxa mām xop yōg nōm te hok xop pu hāpxop popmāhā', tup-tox max, tu 'ap te kexmuk xo'op xet'ah, tu xupkumīy 'ohnāg, ⁹ tu Topa yōg putat yōg hāmyūmmūg tu' pip ka'ok, tu' kuxa tup. ¹⁰ 'Ūmax, pu tikmū'ūn nōm tik yōg hāpxopmā'ax kopit hāmāxap. 'Ūmax, puxix hām putup Kunnix kopa kuxa mām xop pu', ¹¹ ha ta' max, pu' xetut kuxa max kamah, tu' nōy hā xūmāhīy 'ohnāg, tu' paptux 'ohnāg, tu' koit 'ohnāg. ¹² 'Ūmax pu' xetut puxet xip, tu' xat max 'ūxetut xik-tok, puyī yīpkox pip. ¹³ 'Uhām max, puxix tikmū'ūn nōm 'āpak, ha nōm te Topa yōg putat yōg hāmyūmmūg 'āktux max

putup, tu' mõg Topa yõg putat kopa Yeyox Kunnix mütik.

Topa yõg hãmyümmüg

¹⁴ Ta 'äte xa nũ' tappet kax'ämi', tup-tup, nüy mõg hãpxip kutõgnäg 'lhä, nüy 'äxop pẽnä'. ¹⁵ Kak xip ka'ok nünte, puxix nũ' tappet xa hãpxopmä'ax yümmügäp-tup Kunnix kopa kuxa mäm xop yõg hãpxopmä'ax. Topa hi xe'e, ha Kunnix kopa kuxa mäm xop te hãpxe'e yümmüg. ¹⁶ Hãmyümmüg yok xe'ëgnäg yümu yõg Topa yõg putat kopah, ha Topa te yümu pẽnänä' xip hã kaxiÿ:

"Yeyox nüñ, tu nüktu' nähä' tu tikmũ'ün putuk,
ha Topa Koxuk te yümu'ä hãmyümmügähä',
Yeyox yä' xe'e', ha pexkox yõg nü'pok xop te'
pẽnähä',
ha tikmũ'ün te Yeyox yõg häm'äpak max 'äktux
hãpxexka xohix tu', ha hãpxexka xohix tu
xohix te Yeyox kopa' kuxa mäm, ha ta Topa
te Yeyox mõgähä pexkox tu'."

Kaxiÿ.

4

Tik te tikmũ'ün pu hãpkohe yümmügäp-tup

¹ Topa Koxuk tek mū'ä' yümmügähä hak mū'äte' xupak max. 'Üyümmügähä hã kaxiÿ: Häm xexka yõg hãmyäxatamuk xohix xox putox 'lhä tikmũ'ün yäg te Topa yõg putat max kopa' mõg, tu' xak putup, nüy Hämägäyägnäg yõg xop te koit xupax, nüy yämäy xop yõg hãxopmä'ax yümmüg, nüy mäy.
² Ha nõm tik te nõm hãpxopmä'ax yümmüg, tu' nõy pu nõm hãpxop yümmügäp-tup. Tik te' koit, tu' kuxa kummuk, tu tikmũ'ün pu hãpkohe yümmügähä'.

³ Nõm tik kummuk te' yūmmūgāhā hā kaxīy: "Ümax'ah yāytaha', yā yāyta hok, xix xit'ax yāg mā hok," Kaxīy. Pa Topa te' xit'ax mīy, pu tikmū'ūn mā'. Topa tep-tup, pu kuxa mām hāmyok yūmmūg xop te Topa pu hām'āktux hāmāxap, nūy Topa pu: "Yā 'āmax. 'Üxit'ax max. Puxi'." Kaxīy. Tuk-nāy tu' māhā'. ⁴ Topa te hāpxop xohix mīy, ha hāpxop xohix yā' max. 'Āpu hāmpe'paxeh hok, yā hāpxop 'ūm kummuk. 'Āpu hāpxop xohix pop, nūy Topa pu hām'āktux, hu: "Āmax. Hāpxop max. Puxi'." Kaxīy. ⁵ Topa yōg hām'āktux xip, ha tikmū'ūn te Topa pu hām'āktux, puxix Topa pu hāpxop xohix 'ūmax.

Yeyox Kunnix yōg kāmānat max

⁶ 'Āpu Kunnix kopa kuxa mām xop pu' yūmmūgā nō'ōm. 'Üyūmmūgā', nūy ta 'āmūn yā Yeyox Kunnix yōg kāmānat max. Pu yūmmūgā nūy Topa yōg hām'āktux 'ākoxuk hā pa', yā 'ākoxuk te Topa yōg hām'āktux māhā putuk, yā' xit'ax putuk. Topa yōg hām'āktux te' yūmmūgāhā 'ākuxa yūm xix hāpxopmā yok. 'Āmōg nōm putat max kopah. ⁷ 'Āpu nōm hām'āktux nōy pa hok, yā Topa yōg'ah, yā hām'āktux hitop. 'Āpu hāpxopmā', xayīy yāy koxuk ka'ogā', nūy Topa putuk. ⁸ Hāpxopmā', nūy yāy yīn ka'ogā', yā' max, pa hāpxopmā', nūy yāy koxuk maxnā', yā' max xe'e'. Yā 'ākoxuk xip nūnte, xix hām nōy tu' xip putup kamah, pa 'āyīn xok putup. ⁹ 'Āpu 'ūpa nū hām'āktux xe'e'. 'Āpu 'ākuxa yūm nū hām'āktux tu'. ¹⁰ Topa xip, tu tikmū'ūn xohix kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu', tu' kuxa mām ka'ok xop kuxa kummuk xit punethok. Topa xip, yīy ta yūmū'āte hāmmax hip, hu yūmū'āte

hăpxopmă max punethok, tu yūmū'āte hăpkummuk
hăg tot.

11 'Āpu 'ūxat nūhū', nūy nōm yūmmūgā'. **12** 'Āmūn tuktup, pa tux hok, pu tikmū'ūn hăm'āktux hok, 'āxexka'ah. 'Āpu hăpxopmă max, ha' nōy te' pēnāhă', tu kama' mīy 'āmūn putuk, tu 'ōg hăm'āktux 'āpak, tu kama' hăm'āktux 'āmūn putuk. 'Āpu tikmū'ūn putup pax, ha' nōy te tikmū'ūn putup pax putup kamah, tu 'ākuxa yūm pēnāhă', tu' kuxa mām kamah, tu 'ōg hăpxopmă yok pēnāhă', tu kama' mīy. **13** 'Āpu hăpxopmă max punethok māyōn mōg tox hă, ha mōktu xa tuk xupep. 'Āpu Topa yōg tappet mō'kupix, puyī tikmū'ūn xohix xexka' xupax. 'Āpu Topa 'āktux, nūy yūmmūgā'.

14 Ta hōmā Topa Koxuk te 'āka'ogāhă', xayīy Topa pu hăpxopmă' max, yā Topa pupi hăm'āktux xop te hăm'āktux, 'ihā tik te Kunnix kopa kuxa mām xop pēnā max xop te 'āyīmūg yīm xex. 'Āpu nōm hăpxopmă mōkuma mōg. **15** 'Āpu nōm hăpxop xohix mīyñām ha tikmū'ūn te 'ōg hăpxopmă max nōynā' mōg pēnāp-tup. **16** 'Āpu 'ōg hăpxopmă'ax kopit, xix 'ōg hămyūmmūg kopit. 'Āpu nōm hăpxopmă mōkuma 'āmōg. Nōm hăpxopmă mōkuma 'āmōg, nūy ta hăpkummuk mīy'ax hă yāy xatat, ha ta' nōm te' xupak xop hăpkummuk mīy'ax nīm putup.

5

Tümön xix Kunnix kopa kuxa mām xop

1 'Āpu tik kutut xop mānōg hok, pa nōm tu 'ākax, 'ūk-tok te' tak tu' kax putuk. 'Āpu tik tuktup xop tu 'ākax 'ātaknōy putuk. **2** 'Āpu 'ūn kutut xop mānōg

hok, pa nōm tu 'ākax, 'ūk-tok te' tut tu' kax putuk. 'Āpu 'ūhex tuktup xop tu 'ākax 'āhex putuk. 'Āpu hāpxopmā yok.

³ 'Āpu 'ūn hok mām xop hā 'ātehet nōm xuxyā xop ti 'ohnāg. ⁴ Pa xuxyā xop 'āti 'ūn hok mām xop yōg, puxi' max, pu xuxyā xop hok mām xop pēnā'. Hā kaxīy kutox te yāy pix xīnnāhā 'ūtut pu', xi' tak pu'. Topa tep-tup. ⁵ Ha ta 'ūn hok mām xop pip, ha xuxyā tī 'ohnāg, nōm kuxa mām ka'ok Topa kopah, tu Topa yōg hāpxop max hip, tu Topa pu hām'āktux mōkuma' mōg, tu Topa yōg hāpxop xohix xak 'āmnīy 'ihā xix hāptup 'ihā'. ⁶ Pa 'ūn hok mām xop nōy te hāpkute'ex pax. 'Ūxip, pa xakix xop putuk.

⁷ 'Āpu nū' xat, puyīy tu nōy mānōg hok yā yāy kix hok. ⁸ Xuxyā 'ūm te' xape pēnā 'ohnāg, puxix Topa yōg putat max xak. Yā' kuxa mām 'ohnāg xop 'ūkummuk, pa nōm kummuk xexka nām.

⁹ Ta hok yūm 'ūm hām putup Kunnix kopa kuxa mām xop pu'. Yā' max, pu yōg hāmyāxatamuk 60 tuhomī' mōg, tu yāytap-xet, tu yīpxox nīm 'ohnāg, ¹⁰ tu hāpxopmā max, yā tīkmū'ūn te' yūmmūg, tuktok hā' tep max, tu puknōg xop hā' tehe' yāy pet tu', tu Kunnix kopa kuxa mām xop pata pix, tu hāpkummuk pip xop hā tehe'. Yā nōm hok yūm hām putup Kunnix kopa kuxa mām xop pu'.

¹¹ Pa tux hok, pu hok mām xop kutut 'ohnāg xop Kunnix kopa kuxa mām xop pu' hām hok. Hāpxip 'ihā yāytap-tup xūy, tu Kunnix nīm putup. ¹² Yā' kummuk Topa pu'. Yā Kunnix pu hām'āktux xex, pa' koxyōy. ¹³ Tu hāpkumep pax, tu' hām 'ohnāg yā tuknōgnāg, tu xūmāhīygā pax, tu' nōy xop yōg hāpxop kute'ex pax, tu hāpxop xaptop

'äktux. ¹⁴ Yã' max, pu nõm yãytax, nûy tuk-tok pop, nûy yïnmûn pënä max, ha mõktu Kunnix kopa kuxa mäm xop künäpa pip xop häm'äktux kummuk mîy hok. ¹⁵ Hamûn, hõmä 'ün hok mäm xop yägnäg te Topa yõg putat max xak, nûy Hämäyägnäg pe mõg. ¹⁶ Ha ta 'ün 'üm xip, tu Topa kopa kuxa yûm ka'ok, tu' yõg yïnmûn xop kopa' xip hok yûm. 'Ümax, pu nõm hok yûm hã tu tehet, 'ap Kunnix kopa kuxa mäm xop te'ah. Yã Kunnix kopa kuxa mäm xop te 'ün hok mäm xop hã tutep-tup, nõm xuxyä pip 'ohnäg.

¹⁷ Ta tik te Kunnix kopa kuxa mäm xop pënä max'ax xop kopa' pip, tu' häm max. Tute häpxopmä max, tu' nõy mõgä max. 'Äpu nõm hã pago tix. Yã hamûn, nõm häm ka'ok, nûy nõy pu Topa 'äktux, nûy nõy pu hämümmügä'. 'Äpu nõm hã pago max xe'e'. ¹⁸ Yã hamûn, Topa tappet te häm'äktux, hu: "Mûnûytut tak xexka yïkox mõ'yïnnïn hok, nõm te mîtkup hepmähä!". Kaxïy. Tu xe: "'Äpu kämänat max tu pago max." Kaxïy. ¹⁹ Nõm puxet 'üm te nõm tik 'üm 'äktux, hu: "Yã 'õm te häpkummuk mîy." Kaxïy. 'Äpu nõm 'äpax hok. Pa nõm tix pe tikoxyuk 'üm te nõm tik 'üm 'äktux, hu: "Yã 'õm te häpkummuk mîy." Kaxïy. 'Äpu nõm 'äpax. ²⁰ 'Äpu nõm te häpkummuk mîy mânõg, puyïy tikmû'ün xohix xupax, puyïy kuxäñõg.

²¹ Topa te' xupak, xix Yeyox Kunnix te' xupak xix pexkox yõg nû'pok xop te' xupak. Yã Topa te nõm yïmõgätx pexkox yõg nû'pok xop. 'Äpu yõg häm'äktux 'äpax, nûy mîy. 'Äpu xohix yãy putuk, nûy yãy hã tu tehet. ²² Nãy, mõg pu'uk, nûy 'ünõy

putox yĩmũ 'ãyĩm xeh, nũy nõm ka'ogã', puyïy Topa pu hãpxopmã max. Ta 'ãpu' nõy hã 'ãte hok, puyïy hãpkummuk mĩy hok. 'Ãpu hãmyok mĩy.

²³ 'Ãpakut 'ãhĩynãg. 'Ãpu kõnãg xo'op, xix xupyãg kutõgnãg xo'op, nũy 'ãtex hã 'ãtehet.

²⁴ Xate tik yãg yõg hãpkummuk mĩy'ax pẽnã mõ'ka'ok, ha tikmũ'ũn te kama' pẽnãhã', Topa te' kummuk hã' nõy yãnãn putup. Pa tik yãg nõy yõg hãpkummuk mĩy'ax xaptop, pa hãpxip 'lhã' pẽnãp-tup, hãpxip 'lhã' kummuk hã' nõy yãnãn putup. ²⁵ Hã kaxiõ kama xate' nõy yõg hãpxopmã max pẽnã mõ'ka'ok, tu ta' nõy yõg hãpxopmã max pẽnãk-tõgnãg, pa hãpxip 'lhã' pẽnãp-tup. 'Ap xaptop'ah.

6

¹ 'Ãte xa hãm'ãktux nãhã: 'Uhok hãm'ax xop, 'Ãpu 'ãxuxyã 'ãpax, puyïy tikmũ'ũn Topa 'ãktux kummuk hok, xix yãmã yõg hãmyumãg 'ãktux kummuk hok. ² 'Uhok hãm'ax 'ãm xix xuxyã te Kunnix kopa kuxa mãm xop kopa' tihi'. 'Uhok hãm'ax, 'Ãpu 'ãxuxyã 'ãpax. 'Ãpu hãm'ãktux hok hu: "Hamãn 'ãktaknõy putuk. 'Ãte nõm 'ãpak putup'ah." Kaxiõ. 'Ãpu nõm pu hãm max, xayiõ 'ãxuxyã pu hãpxopmã max, yã' xip Kunnix kopa kuxa mãm xop kopah. Yã nõm hok hãm'ax tep-tup pax Kunnix kopa kuxa mãm xop. 'Ãpu tikmũ'ũn pu nã hãpxop yãmmãgã'.

'Üptexop xexka'

³ Ta nõm 'ãm te tikmũ'ũn pu hãpxopmã'ax nõy yãmmãgãhã', yã yãmãg xuxyã Yeyox Kunnix yõg hãpxopmã'ax putuk'ah, xix yãmã yõg putuk'ah.

⁴ Hamãn te yãy mãn xexka pe'paxex, pa

hāmyūmmūg 'ohnāg. Yā nōm te yāy mānōg putup xūy, tu hām'āktux hitop, tu yāy mānōg putup pax. Ha hāpxip 'ihā tikmū'ūn te' nōy yīpkumīy putup, tu tikmū'ūn xop tu mō'yāy pot putup, tu yāy mānōg putup, tu' nōy kopa kuxa mām putup'ah,⁵ tup-tox kummuk xop te yāy mānōg putup, tu' kuxa kopa hāpxe'e 'ūm xip'ah, tup-tup, nūy yāyhā 'ūp-texop xexka nōynā' mōg Topa yōg putat kopah. Yā' hāmpe'paxex kummuk.⁶ Hamūn, Topa te tikmū'ūn putexopmā xexka Topa yōg putat kopah. Texīy 'ūp-texop xexka'? Yā nōm te hāmpe'paxex, hu: "Puxi'. 'Āte hāpxop nōy 'ūm putup'ah." Kaxīy. Hā kaxīy 'ūp-texop xexka'.⁷ Hamūn, yūmūg xakux, 'ihā putep paxnūn hām xexka tu'? Yā hām 'ohnāg. Ta yūmūg xakix putup, tu hām xexka nīm putup, 'ihā putep paxmōg'ax? Yā hām 'ohnāg.⁸ 'Ūpip yūmū yōg xit'ax xix topixxax, puxi'.⁹ Pa nōm 'ūm tep-tup, nūy tup-texop xexka', yā nōm te hāpkummuk mīy'ax yūmmūg putup. Nōm te hāpxop xohix hitop putup, xix hāpxop kummuk tu hāpxop kummuk mīy'ax hā yāy koxyōy putup, tu mōktu mō'pip, pamāg kopa mō'pip putuk.¹⁰ Tayūmak putup xūy'ax te tikmū'ūn mōgāhā hāpkummuk mīy'ax xohix tu'. 'Uyāg xop te Topa yōg putat max xak, nūy tayūmak pop, tu mōktu' kuxa hittup 'ohnāg.

'Āpu hā kaxīy mīy'

¹¹ TİMÖN, 'āmūn yā Topa yōg tihik. 'Āpu nō kaxīy hok. 'Āpu hāpxopmā yok, nūy Topa putuk, nūy 'ākuxa yūm, nūy nōy putup pax, nūy hāpxop xohix hā tot, nūy 'āgāy 'ohnāg. ¹² 'Āmōg Topa yōg putat max kopah, yā' kuxa mām'ax yōg putat kopah.

'Āpu mō'ka'ok, nūy hi xe'ēgnāg mōkuma mōg ha' kux 'ohnāg. Hōmā Topa te 'āxānāhā', xa Topa yōg putat hā mōg, yīx xate tikmū'ūn xohix keppa 'ākuxa yūm'ax 'āktux,¹³ tu Topa keppa nōm 'āktux kamah. Yā Topa te' yōnnā'ī hīnnāhā'. Xate Yeyox Kunnix keppa nōm 'āktux kamah. Yā hōmā Yeyox te Pōn Pinat keppa hām'āktux max kamah. 'Āte 'āxat,¹⁴ 'āpu 'āyīpkox pi', nūy mīy mōkuma mōg, ha mōktu yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te putpu' nū'. Yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix yōg hāptup xe'e 'īhā' nū'.¹⁵ Nōm hāptup xe'e 'īhā' Topa te Yeyox nū'kutnāp-tup. Topa 'ūmax, yā' xexkap-xet, 'ap nōy xip'ah, yā gohet yōg xat'ax xi' xuxyā xop yōg xuxyā'.¹⁶ Topap-xet 'ap nā'ah. 'Ap tut xip'ah, 'ūtut te' put'ah. Hōmā xip'ah hāpxop xohix, pa Topa mūn xip. Topa xok putup'ah, tu' yōg hāmyāxatamuk xohix mō'kupix 'ohnāg. Yōnnā'ī xohix xexka hā kaxīy'ah. Kūyānām te Topa xakot, ha tikmū'ūn te Topa tu mōxap-tup'ah. Tikmū'ūn te Topa pēnā 'ohnāg, tu pēnāp-tup'ah. 'Āpu, Topa te xexka nōynā' mōg 'ākuxa kopah. 'Ūyōg hāpxop xohix xexka ka'ok, yā Topa yōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Hamūn.

¹⁷ 'Āpu, 'ūp-texop xexka xop xat, pu yāy xexka pe tu paxeh hok, puyīy yōg hāpxop punethok kopa kuxa mām hok. Yā hāpxop punethok 'a' pip ka'ok'ah. 'Āpu 'ūp-texop xexka xop xat, pu Topa kopa kuxa mām. Yā Topa mūn xip ka'ok. Yā Topa te yūmū'ā hāpxop xohix popmāhā' 'ūyīy yūmū kuxa tu hittup.¹⁸ 'Āpu 'ūp-texop xexka xop xat, pu hāpxopmā max, yā hāpxopmā max hā tahix, nūy hok nīm pax, nūy popmā yāy yōg hāpxop.¹⁹ Hā

kaxīy nōm te yōg hāpxopmā max'ax xex putup pexkox kopa Topa yīka hāmyāxatamuk nōy pu', tu hāpxop nōy pop putup kamah, yā hi xe'egnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg.

20 TİMÖN, 'āte 'āxat punethok. 'Āpu nōm hāpxopmā'. 'Āpu hām'āktux hitop 'āpax hok xix hāmyūmmūg kummuk 'āpax hok. Yā tikmū'ūn te' xuxet'ax mīy, tu: "Hāmyūmmūg." Kaxīy. Pa yā' koit, yā hāmyūmmūg kummuk. **21** Ha tikmū'ūn yāg te nōm hāmyūmmūg kummuk xak, tu Topa yōg putat max xak. 'Ātep-tup, pu Topa hāpxopmā'ax max 'āxop xohix pu'.

Tu ta tu' kux.

Topa Yōg Tappet

New Testament in Maxakalí (BR:mbl:Maxakalí)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Maxakalí

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Maxakalí

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
a212b59e-62d7-5a38-9773-b0ce1d5b248b